

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-07-10

Diarienummer SFF-2023-01618

Handläggare

Annika Gripencreutz

Telefon: 031-365 08 22

E-post: annika.gripencreutz@stadsfast.goteborg.se

Redovisning av systematiskt brandskyddsarbete 2022

Förslag till beslut

1. Stadsfastighetsnämnden anteckningar redovisningen i enlighet med stadens riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete.

Sammanfattning

Enligt riktlinje för Systematiskt Brandskyddsarbete i Göteborgs Stad ska förvaltningen redovisa sitt systematiska brandskyddsarbete för sin nämnd årligen. Nämnden ska kunna identifiera hur förvaltningen efterlever lagstiftning och de allmänna råden.

Förvaltningens systematiska brandskyddsarbete, förkortas SBA, är ett arv från Lokalförvaltningen och Fastighetskontoret. Redovisningen är således en tillbakablick över respektive förvaltnings systematiska brandskyddsarbete 2022 som såväl fastighetsägare och som nyttjanderättshavare för den egna verksamheten. Redovisningen omfattar även en inblick i de största hyresgästförvaltningarnas arbete med detsamma.

Det har rätt variationer mellan fastighetsägarförvaltningarna i genomförande och dokumentation, där det kommer att krävas ett arbete med att hitta en likhetsprincip i det nu gemensamma fastighetsbeståndet. Övriga förbättringsområden omfattar framför allt organisatoriska åtgärder och förtydligande av ansvarsområden, systematik för utbildning av medarbetare samt samverkan med hyresgästförvaltningarna för att få ner stadens kostnader för obefogade brandlarm.

Det systematiska brandskyddsarbetet som genomförts under 2022 innebär att förvaltningen arbetar med en modell som grundar sig i dokumentation och främjar systematik. Det finns förutsättningar för att kunna säkerställa att SBA-arbetet fortsätter att ske enligt framtiden systematik över tid.

Därmed efterföljs gällande lagstiftning och det arbetssätt som förespråkas i de allmänna råden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Det systematiska brandskyddsarbetet är en väsentlig del i att minimera risker för brand och därmed förlust av materiella anläggningstillgångar såväl som liv och hälsa.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Ärendet

Ärendet är en redovisning till följd av riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete i Göteborgs Stad och omfattar bedrivet systematiskt brandskyddsarbete för 2022.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen ska årligen inför nämnd redovisa det systematiska brandskyddsarbete som bedrivs, enligt Göteborgs stads riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete. Riktlinjen är ett led i efterlevnad av lag om Skydd mot Olyckor och allmänna råd kring systematiskt brandskyddsarbete. Staden har en riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete som påvisar behovet av en arbetsmetodik bestående av sju steg – den så kallade 7-stegsmetoden.

Redovisningen till nämnden belyser om förvaltningen efterlevt gällande myndighetskrav i enighet med de allmänna råden.

Lag om skydd mot olyckor 2003:778:

2 § Ägaren eller nyttjanderättshavare ska i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand vita åtgärder som behövs för att förhindra eller begränsa skador till följd av brand.

Åtgärder av teknisk karaktär kan vara anskaffande av utrustning för brandsläckning medan åtgärder av organisatorisk karaktär kan vara utbildning och information. För att uppnå detta ska arbetet dokumenteras väl. (SBA)

Förvaltningens arbete med systematiskt brandskyddsarbete 2022

Då förvaltningen startade i januari 2023 så omfattar denna redovisning det systematiska brandskyddsarbete som genomförts under 2022 i Lokalförvaltningen och Fastighetskontoret. Redovisningen blir således en tillbakablick över förvaltningarnas arbete 2022 och redovisas efter de 7 områden som beskrivs i Stadens riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete.

1. Organisation

Lokalförvaltningen har i sin anvisning för systematiskt brandskyddsarbete beskrivit roller och ansvar för brandskyddsarbetet och utsett uppdrag för genomförande. Dokumentation kring det saknas för fastighetskontoret.

I anvisningen anges att personal ska ha utbildning i allmän brandkunskap vart tredje år och att medarbetare med särskilda behov och uppdrag ska ges erforderlig utbildning. Information kring detsamma saknas för fastighetskontoret.

Lokalförvaltningen har en rutin för utrymning av de egna verksamhetslokalerna.

Fastighetskontoret har följt den rutin som gällt för Traktören och Postgatan.

Verksamhetens brandskydds- och utrymningsorganisation är del i utbildningen i allmän brandkunskap.

Hyresgästerna har eget ansvar för sina verksamheter i ovanstående frågor. Under 2022 har uppmärksamhets frågetecken kring ansvarsfördelning i relation till gränsdragningslistan varför lokalförvaltningen tagit fram ett förslag till förtydligande av gränsdragningen, som bilaga till förvaltningens anvisning.

2. Verksamhetsbeskrivning

Lokalförvaltningen har i sin anvisning av systematiskt brandskyddsarbete generellt kategoriserat sina fastigheters risk- och verksamhetsnivåer.

Hyresgästerna har eget ansvar i frågan.

3. Byggnads- och tekniskbeskrivning

Fastigheternas byggnadstekniska beskrivningar skiljer sig åt då det genom tiderna rått skillnader i kravställning i BBR. Det finns ett pågående utvecklingsarbete med tekniska beskrivningar där man under 2022 genomförde bland annat ett 20-tal brandtekniska förvaltningsdokumentationer på de fastigheter som enligt riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete är klassade som ”hög nivå”. I det ”ingår större och mer komplexa byggnader och verksamheter som omfattar många personer... Nivån omfattar även verksamheter med personer som sover och/eller har besökare som har dålig lokalkännedom. Personer som vistas i lokalerna kan behöva hjälp att utrymma.”

Lokalförvaltningen har framför allt klassat sina övernattningsskolor och vårdboenden i den här nivån. Dokumentation kring klassning av fastighetskontorets lokalbestånd saknas.

Lokalförvaltningen har under 2022 arbetat med att se över ritningsarkivet och uppdaterat samtliga ritningar i kategorin för ”hög nivå”. Arbete med vidare översyn ska fortgå under 2023. Dokumentation kring fastighetskontorets bestånd saknas.

Lokalförvaltningen har genom framför allt sina förvaltare delgett hyresgästerna tekniska beskrivningar, men i några fall har även kontaktpersoner för hyresgästförvaltningar beretts möjlighet att själva hämta material ur vårt tekniska arkiv.

4. Riskanalys

Verksamheten ska årligen i sitt systematiska arbetsmiljöarbete genomföra riskanalyser och brandrisker ska omfattas av det arbetet. Det är angivet i lokalförvaltningens anvisning för systematiskt brandskyddsarbete att varje chef har ansvar för sitt SBA då det delegeras jäms med arbetsmiljödelegationen. Som fastighetsägare har lokalförvaltningen beskrivit hur fastigheterna ska sorteras in i olika risknivåer.

Hyresgästerna har eget ansvar i frågan.

5. Utbildning och övning

Alla anställda i Lokalförvaltningen ska genomgå utbildning i allmän brandkunskap minst var tredje år enligt anvisning för systematiskt brandskyddsarbete. Det är ett led i att sörja för att medarbetare har erforderlig kunskap för att minimera risker för brandtillbud och kunna agera vid uppkomna sådana. Det finns inte dokumenterat i vilken takt fastighetskontorets personal ska utbildas. Lokalförvaltningen har under 2022 erbjudit 9 utbildningstillfällen för 180 medarbetare. 134 medarbetare har anmält sig.

Förvaltningen har under året identifierat att drifttekniker har särskilda behov av utbildning i förhållande till sina arbetsuppgifter och de som haft ett behov har erbjudits skraddarsydd utbildning i byggnadstekniskt brandskydd ihop med räddningstjänsten.

För lokalförvaltningen finns en plan för genomförande av utrymningsövningar i sina egna verksamhetslokaler medan hyresästerna har eget ansvar för frågan. Hyresgästerna ska även tillsätta anläggningsskötare för genomförande av till och fränkoppling av brandlarm. Lokalförvaltningen har erbjudit hyresgästerna utbildning i handhavande av den egna brandlarmsanläggningen, medan de själv har ansvar för att anläggningsskötare får anläggningsskötarutbildning.

Hyresgästerna har eget ansvar gällande utbildning och utrymningsövningar. I samverkan har man delgett från grundskoleförvaltningen att man under 2022 utbildat drygt tre gånger fler medarbetare i brandskydd än under 2021. Den stora skillnaden under förra året är att förvaltningen avsatte medel för brandskyddsutbildning centralt då det hade förts fram en farhåga att verksamheterna prioriterade andra utbildningar än de för brandskydd, när de själva fick bekosta utbildningarna. Hos utbildningsförvaltningen och förvaltningen för funktionstöd har man identifierat att man behöver förbättra utbildningsfrekvensen för att nå sina mål. Medan förvaltningen för äldrevård och omsorg förmedlar att man under året lagt särskilt fokus och resurser på att höja verksamheternas kunskap och förmåga genom att utbilda brandskyddsombud och chefer med brandskyddsansvar. Utbildningsinsatserna bedöms ha bidragit till en avsevärt ökad förmåga och höjd kompetens inom verksamheternas brandskyddsarbete jämfört med tidigare år.

6. Egenkontroll

Lokalförvaltningen genomför sina egenkontroller som fastighetsägare och dokumenterar dessa i samband med driftrondsprotokollen. Som verksamhet har man dokumenterat egenkontrollen vid 3 tillfällen av årets 4. Fastighetskontoret har som fastighetsägare använt Brandkoll.se för att dokumentera sina egenkontroller som fastighetsägare. Dokumentation som verksamhetsutövare saknas.

Lokalförvaltningens hyresgäster har erbjudits verktyg i form av en brandskyddspärm, vilken flertalet använder. Den ligger fri att ladda ner på stadens intranät.

Fastighetskontoret har erbjudit sina hyresgäster möjligheten att använda Brandkoll.se. De har fått anmäla sitt behov till genomförande tekniker vilken sört för att hyresgästen fått ta del av tjänsten.

7. Uppföljning

Lokalförvaltningen har sedan 2019 års SBA-arbete genomfört en uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet i sin helhet och stadsfastighetsförvaltningen ämnar fortsätta i samma anda. I uppföljningen ser man inte bara över den egna verksamhetens kännedom utan även att man följt den anvisning förvaltningsledningen beslutat och samverkan med hyresgästerna. Uppföljningen mynnar ut i ett antal rekommendationer och kan således ses som del i förvaltningens skadeförebyggande arbete.

Uppföljningen omfattar utöver ovan nämnda 7 punkter även obefogade brandlarm. Räddningstjänsten har fört fram en kostnad på ca 4,3 miljoner kronor för obefogade brandlarm för 2022, till Lokalförvaltningen. Endast ett fåtal av dessa är utlösta av rätt skäl. Större delen av de obefogade brandlarmen är till följd av felaktig hantering hos verksamheter och ska debiteras och återkopplas av dessa. Räddningstjänsten medger kostnadsreducering av utryckningsavgiften om återkoppling av orsaken till utlöst larm genomförs. I majoriteten av fallen så är de tekniska felen återkopplade till räddningstjänsten och reduktion av utryckningskostnaden har medgivits.

Fastighetskontoret har haft kostnad på drygt 150 000 och ingen kostnadsreducering har medgivits.

Förvaltningens planerade åtgärder för SBA 2023

Förvaltningen kommer att som ett led i den anvisning för systematiskt brandskyddsarbete som upprättats behöva fortsätta arbeta med rutiner och instruktioner samt hitta en likriktning av arbetet utifrån de två tidigare organisationerna. Organisationen behöver sammanfogas för den nya förvaltningen, förtydligas och göras tillgänglig för samtliga medarbetare. Det är av vikt att det upprättas en tydlig delegering kring brandskyddsarbetet, vilken förslagsvis görs skriftligt.

En del i det är fastställa en komplettering till anvisningen i form av en gränsdragningslista baserad på befintlig gränsdragningslista mellan fastighetsägare och hyresgäst. Det behöver tydliggöras vem som ska utföra arbetet som nyttjanderättshavare och införas en förbättring kring dokumentation av den samma. Det behöver även framgå hur brister ska dokumenteras och åtgärdas.

Med anledningen av stadens omorganisation de senaste åren behöver material för dokumentation uppdateras. SBA-pärmen som finns tillgänglig för alla på intranätet behöver revideras för att fungera för stadens nya organisation. Dokumentation ska genomföras för att efterföljsamhet av lagen ska kunna upprätthållas.

Utbildningsfrekvensen är för låg för att nå målbilden med att all personal ska vara utbildad vart tredje år. Utbildningsplatserna har funnits tillgängliga men inte nyttjats i tillräcklig grad. Plan för åtgärd är att förbättra systematik i genomförande och uppföljning av obligatorisk utbildning för medarbetare.

Förvaltningens bedömning

Det systematiska brandskyddsarbetet som genomförts under 2022 innebär att förvaltningarna i stort arbetat med en modell som grundar sig i dokumentation och främjar systematik.

Det pågår ett aktivt arbete med konkreta förbättringar. Under förutsättning att den plan som tagits fram för det systematiska brandskyddsarbetet följs så uppnår förvaltningen systematik och följsamhet i enighet med lagstiftning och allmänna råd till fullo och har följt den 7-stegsmodell som staden förordar i riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete. Redovisningen till nämnd är del av modellen för arbetet. Det finns förutsättningar för att kunna säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet fortsätter att ske enligt framtagna systematik över tid.

Därmed efterföljs gällande lagstiftning och det arbetssätt som förespråkas i de allmänna råden.

Lars Mauritzson

Martin Blixt

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör